

TARTALOM

Tisztelt Szakvizsgáló, kedves Kolléga!	3
1. Az alkotmányosság elvei az Alaptörvényben (jogállamiság, hatalommegosztás, demokratikus legitimitáció, emberi jogok és jogvédelmi mechanizmusok)	4
1.1. Az alkotmányosság elvei az Alaptörvényben.....	4
1.2. Jogállamiság.....	4
1.3. Hatalommegosztás.....	6
1.4. Demokratikus legitimitáció.....	7
1.5. Az emberi jogok védelme.....	7
2. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezése	8
2.1. A jogértelmezés szerepe az alkotmányjogban.....	8
2.2. Értelmezési módszerek az Alaptörvényben.....	9
2.3. A jogszabályok értelmezése.....	10
3. A belső jog és nemzetközi jog, illetve az Uniós jog viszonya	12
3.1. A nemzetközi jog és a belső jog viszonya.....	12
3.1.1. A nemzetközi jog általánosan elismert szabályai.....	13
3.1.2. A nemzetközi szerződések.....	13
3.1.3. Az Alkotmánybíróság hatásköre a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatban..	14
3.2. Az uniós jog és a belső jog.....	15
4. Az alapvető jogok, alkotmányos jogok és államcélok az Alaptörvényben	17
5. Az élethez és az emberi méltósághoz való jog. Halálbüntetés, eutanázia, abortusz és az állami erőszak következtében bekövetkezett haláleset	29
<i>Az emberi méltósághoz való jog</i>	29
<i>Az élethez való jog</i>	30
<i>Halálbüntetés</i>	31
<i>Abortusz</i>	32
<i>Eutanázia</i>	33
<i>Az élethez való jog más kérdései</i>	34
6. A magánélet védelme. Információs önrendelkezési jog és információszabadság	36
6.1. A személyes adatok védelme.....	37
<i>Személyes adatok kezelése</i>	38
6.2. A személyes adatok uniós védelme: a GDPR.....	40
6.3. A közérdekű adatok nyilvánossága.....	41
6.4. Minősített adatok.....	44
7. A lelkiismereti- és vallásszabadság	46
7.1. A lelkiismereti és vallásszabadság elemei.....	46
7.2. Egyházak és vallási közösségek.....	48
7.3. Az állam és a vallási közösségek kölönvált működése.....	50
8. Gyülekezési jog	51
8.1. A gyülekezési jog az alapjogi rendszerben.....	51
8.2. Gyűlés szervezése, bejelentés.....	52
8.3. A gyűlés feloszlata.....	53

9. Egyesülési jog	54
9.1. Az egyesülési jog alanya és címzettjei	54
9.2. Az egyesülési jog részjogosultságai	55
9.3. Az egyesülési jog korlátai, a civil szervezetek feletti törvényességi ellenőrzés	56
9.4. A Ptk. egyesületre vonatkozó rendelkezései	57
9.5. A pártokra vonatkozó rendelkezések	58
10. Vélemény- és sajtószabadság	59
10.1. A véleménynyilvánítás szabadsága	59
10.1.1. A véleménynyilvánítás szabadságának tartalma	59
10.1.2. Közéleti közlések	61
10.1.3. A véleménynyilvánítás szabadságának korlátozhatósága	62
10.1.4. Gyűlöletbeszéd.....	63
10.1.5. A nemzeti jelkép megsértése és az önkényuralmi jelkép használata	65
10.2. A sajtószabadság.....	66
10.2.1. A sajtószabadság tartalma	66
10.2.2. A média szabályozása	67
11. A tulajdon alkotmányjogi védelme	70
11.1. Az alkotmányos tulajdonvédelem köre	70
11.2. A tulajdonhoz való jog korlátozása	71
11.3. A tulajdon elvonása – a kisajátítás.....	72
12. A hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőség	73
13. A házasság és család alkotmányos védelme	80
13.1. A házasság fogalma és alkotmányjogi jelentősége.....	81
13.2. A család fogalma és szerepe	83
13.3. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény főbb rendelkezései	84
14. Az egészséges környezethez való jog	85
15. A választójog (az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és az európai parlamenti képviselők választása)	90
15.1. Választási alapelvek	91
15.2. Választási rendszerek	94
15.3. Az országgyűlési képviselők választása	95
<i>Egyéni választókerület</i>	95
<i>Országos lista</i>	96
<i>Nemzetiségi lista</i>	98
15.4. A helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választása	99
<i>A képviselőtestület megválasztása</i>	99
<i>A közgyűlés tagjainak választása</i>	100
<i>Polgármester-választás</i>	101
<i>Nemzetiségi kedvezményes mandátum</i>	101
15.5. Az Európai Parlament magyar tagjainak választása.....	102
15.6. A választási eljárás egyes szabályai	103
15.6.1. Az időközi választás, és képviselői, polgármesteri helyek „pótlása”	103
15.6.2. A választási kampány	104
15.6.3. A szavazás	105
15.6.4. A választás során igénybe vehető jogorvoslatok.....	106

16. A magyar állampolgárság keletkezése, megszerzése, megszűnése; állampolgári státuszjogok és kötelezettségek.....	107
16.1. A magyar állampolgárság keletkezése.....	108
16.1.1. Születés	108
16.1.2. Családjogi tény	109
16.2. A magyar állampolgárság megszerzése.....	109
16.2.1. Honosítás	109
16.2.2. Visszahonosítás	111
16.2.3. Nyilatkozat.....	111
16.3. Az állampolgárság megszűnése.....	111
16.3.1. Lemondás.....	112
16.3.2. Visszavonás.....	112
16.4. Állampolgári státuszjogok és kötelezettségek	113
16.5. A nemzetiségek jogai.....	113
17. Népszavazás és európai polgári kezdeményezés	117
17.1. Országos népszavazás	117
17.1.1. Az országos népszavazás típusai.....	118
17.1.2. Az országos népszavazás tárgya	118
17.1.3. A népszavazás érvényessége és eredményessége	120
17.1.4. Népszavazási eljárás	121
17.1.4.1. <i>Eljárás a választópolgárok közössége által kezdeményezett népszavazás esetén.....</i>	<i>121</i>
17.1.4.2. <i>Eljárás a közhatalmak által kezdeményezett népszavazásokban</i>	<i>123</i>
17.2. Helyi népszavazás	124
17.3. Európai polgári kezdeményezés.....	124
18. Az Alaptörvény elfogadása és módosítása, a jogalkotás rendje, a jogforrások, a jogszabály érvényessége és hatálya, a közjogi szervezetszabályozás.....	125
18.1. A jogforrások	128
18.2. A jogszabályok	128
18.2.1. A jogszabály fogalma.....	129
18.2.2. Az Alaptörvény és a törvényi szintű jogszabályok	129
18.2.3. A rendeletek	131
18.3. A közjogi szervezetszabályozó eszközök, mint intern jogi normák.....	132
18.4. Egyéb jogforrások	133
18.5. A jogszabályok érvényessége	133
18.6. A jogszabályok hatályossága.....	134
18.7. Dereguláció, helyesbítés.....	136
18.8. A jogalkotás rendje	137
18.8.1. A jogszabályok előkészítése.....	137
18.8.2. Az Országgyűlés normaalkotó funkciója.....	138
18.8.2.1. <i>Az Alaptörvény elfogadása és módosítása</i>	<i>138</i>
18.8.2.2. <i>Az Országgyűlés törvényalkotási joga</i>	<i>139</i>
18.8.3. A Kormány, a Kormány tagjainak rendeletalkotási joga	145
18.8.4. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletalkotási joga.....	146
18.8.5. Az önálló szabályozó szervek vezetőjének rendeletalkotási joga.....	146
18.8.6. A helyi önkormányzatok rendeletalkotási joga.....	147
19. Az Országgyűlés feladat- és hatásköre, megbízatása és megalakulása, alapvető működési szabályai, szervezete	148
19.1. Az Országgyűlés megalakulása, megbízatásának időtartama	150

19.2. A képviselők jogállása – a mentelmi jog és az összeférhetetlenség	151
19.3. Az Országgyűlés feladat-és hatásköre	154
19.3.1. Törvényhozási funkció	154
19.3.2. Politikai funkció	155
19.3.3. Ellenőrzési funkció	155
19.3.4. Szervezeti funkció	156
19.4. Az Országgyűlés szervezete	157
19.4.1. Az Országgyűlés tisztségviselői	157
19.4.2. Az Országgyűlés szervezeti egységei	158
19.5. Az Országgyűlés működése	162
20. A köztársasági elnök jogállása, alapvető feladat- és hatáskörei.....	163
20.1. A köztársasági elnök jelölése, választása	163
20.2. A köztársasági elnök jogállása és hatáskörei	164
20.3. A köztársasági elnök helyettesítése	167
20.4. A köztársasági elnöki tisztség megszűnése	168
20.4.1. A megbízatást megszüntető tényhelyzetek	169
20.4.2. A megbízatást megszüntető jognyilatkozatok	169
21. A Kormány	
(jogállása, feladatai, politikai felelőssége, a minisztérium és az államtitkárok).....	170
21.1. A kormány megalakulása	173
21.2. A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállása	174
21.2.1. A miniszterelnök és a miniszterelnök-helyettes	174
21.2.2. A miniszterek és a minisztériumok	174
21.2.3. Az államtitkárok	175
21.3. A Kormány feladatai	176
21.4. A Kormány működése	176
21.5. A Kormány megbízatásának megszűnése, a Kormány politikai felelőssége	178
22. Az Alkotmánybíróság szervezete, feladatai és hatásköre	179
22.1. Az Alkotmánybíróság hatáskörei	180
22.1.1. Alaptörvénnyel való összhang előzetes vizsgálata (előzetes normakontroll)	180
22.1.2. Alaptörvénnyel való összhang utólagos vizsgálata (utólagos normakontroll)	180
22.1.3. Bírói kezdeményezés	181
22.1.4. Alkotmányjogi panasz	182
22.1.5. Nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata	182
22.1.6. További hatáskörök	183
22.1.7. Az Alkotmánybíróság intézkedései	183
22.2. Az alkotmánybírók jogállása	184
22.3. Az Alkotmánybíróság szervezete és eljárása	185
22.4. Az Alkotmánybíróság elnöke. Az Alkotmánybíróság Hivatala	186
23. A bíróságok szervezete és igazgatása, a bírák jogállása	186
23.1. Az igazságszolgáltatás alapelvei	188
23.2. A bírósági szervezetrendszer	190
23.2.1. A járásbíróságok és kerületi bíróságok	191
23.2.2. Törvényszékek	191
23.2.3. Az ítéletábrák	192
23.2.4. A Kúria	192
23.2.5. A bírói testületek	195

23.3. A bíróságok igazgatása	195
23.3.1. Az OBH elnöke	195
23.3.2. Az OBH szervezete valamint az OBT jogállása és feladatai	197
23.4. A bírák jogállása	198
24. Az ügyészi szervezet felépítése, az ügyész feladat- és hatásköre, a legfőbb ügyész és az ügyészek jogállása	202
24.1. Az ügyészség helye a hatalmi ágak rendszerében	202
24.2. Az ügyészség funkciói	203
24.2.1. Büntetőeljárás feladatok	203
24.2.2. Közérdekvédelmi feladatok	206
24.3. Az ügyészség szervezete	208
24.4. A legfőbb ügyész és az ügyészek	209
24.4.1. A legfőbb ügyész jogállása	209
24.4.2. Az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállása	210
24.5. Ügyészségi testületek	211
25. Az alapvető jogok biztosja és helyettesei	212
25.1. Az alapvető jogok biztosának jogállása	213
25.2. A biztos hatásköre	214
25.3. Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései	216
25.4. Az alapvető jogok biztosának további hatáskörei	217
25.4.1. Közérdekű bejelentések vizsgálata	218
25.4.2. Nemzeti megelőző mechanizmus (OPCAT)	218
25.4.3. Nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásának vizsgálata	219
25.4.4. Rendőrségi panaszok vizsgálata	220
26. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság jogállása, feladat- és hatásköre, eljárásai, és az azokban alkalmazható jogkövetkezmények	220
26.1. A Hatóság vizsgálata	221
26.2. A Hatóság jelentése	221
26.3. Az adatvédelmi hatósági eljárás	222
26.4. Titokfelügyeleti hatósági eljárás	222
26.5. A Hatóság által indítható per	222
26.6. Adatvédelmi nyilvántartás	222
26.7. Adatvédelmi audit	223
26.8. Tanúsítás	223
27. A helyi önkormányzati rendszer, a helyi önkormányzás alapelvei, a helyi önkormányzatok alapjogai a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköre	223
27.1. A helyi önkormányzás alapelvei	224
27.2. Az Alaptörvény alapján álló helyi önkormányzati rendszer	227
27.3. A helyi önkormányzatokra vonatkozó alapvető törvényi rendelkezések	229
27.4. A helyi önkormányzatok feladat- és hatáskörei	229
28. A képviselő-testület működése	232
29. A képviselő-testület szerveinek jogállása, feladat- és hatásköre	235
29.1. A polgármester	236
29.2. A képviselő-testület bizottságai	237
29.3. A településrészi önkormányzat	238

29.4. A polgármesteri hivatal (a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal).....	238
29.5. A jegyző.....	240
29.6. A helyi önkormányzatok társulásai	241
30. A helyi önkormányzat vagyona és gazdálkodása	242
<i>Az önkormányzat gazdálkodása</i>	<i>243</i>
<i>A helyi önkormányzati bevételek</i>	<i>243</i>
<i>A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere</i>	<i>245</i>
<i>Az önkormányzati vagyon.....</i>	<i>245</i>
31. A helyi önkormányzatok és a központi állami szervek kapcsolata.....	247
<i>Az Országgyűlés és a helyi önkormányzatok kapcsolata</i>	<i>247</i>
<i>A köztársasági elnök és a helyi önkormányzatok kapcsolata.....</i>	<i>248</i>
<i>Az egyes miniszterek és a helyi önkormányzatok kapcsolata</i>	<i>248</i>
<i>Az Alkotmánybíróság és a helyi önkormányzatok kapcsolata.....</i>	<i>249</i>
<i>A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete</i>	<i>250</i>
<i>A kormányhivatal és a helyi önkormányzatok kapcsolata.....</i>	<i>251</i>
<i>A kormányhivatal információkérési, javaslattételi joga és a szakmai segítségnyújtás</i>	<i>251</i>
<i>A törvényességi felhívás</i>	<i>252</i>
<i>A képviselő-testület és a társulási tanács ülésének összehívása</i>	<i>252</i>
<i>Az önkormányzati határozat közigazgatási ügyben eljáró bíróság előtti megtámadása.....</i>	<i>252</i>
<i>Törvényességi felügyeleti bírság megállapítása.....</i>	<i>252</i>
32. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete.....	253
33. A fővárosi és megyei kormányhivatalok, a járások és kormányablakok.....	258
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatal irányítása.....</i>	<i>258</i>
<i>A kormány megbízott feladatai.....</i>	<i>259</i>
<i>A hivatalvezető feladatai</i>	<i>260</i>
<i>A munkáltatói jogok gyakorlása a fővárosi és megyei kormányhivataloknál</i>	<i>260</i>
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatal és a járási hivatalok feladatai</i>	<i>260</i>
<i>Koordináció.....</i>	<i>261</i>
<i>Ellenőrzés</i>	<i>261</i>
<i>Véleményezési jogkör</i>	<i>262</i>
<i>Hatósági feladatok</i>	<i>262</i>
<i>Képzés, továbbképzés</i>	<i>262</i>
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal egyéb feladatai</i>	<i>262</i>
<i>A kormányablak.....</i>	<i>263</i>
<i>A kormányablak eljárásának szabályai.....</i>	<i>263</i>
<i>A települési ügysegédek.....</i>	<i>264</i>
<i>Tudástár.....</i>	<i>264</i>
<i>A fővárosi és megyei kormányhivatal adatkezelésével összefüggő rendelkezések.....</i>	<i>265</i>
<i>A kormányhivatal kormánytisztviselői.....</i>	<i>265</i>
34. Különleges jogrend	267
34.1. A különleges jogrend fogalma, jellemzői.....	267
34.2. Egyes különleges jogrendek.....	269
34.2.1. Rendkívüli állapot.....	269
34.2.2. Szükségállapot	270
34.2.3. Megelőző védelmi helyzet.....	271

34.2.4. Terrorveszélyhelyzet	272
34.2.5. Váratlan támadás.....	272
34.2.6. Veszélyhelyzet.....	273
34.2.7. Az egyes különleges jogrendek áttekintése	274
34.3. Kvázi különleges jogrendek	274